

Čís. zakázky	Datum	Stupeň	
	10/2020	DSP, DPS	
Zad. projektant:		Ved. projektant: Ing. Jícha	
			Ing. Milan Jícha projektová činnost ve stavebnictví
Investor: Státní pozemkový úřad, KPÚ pro Plzeňský kraj, Pobočka Plzeň, Nerudova 35, Plzeň			
Akce:			Měřítko
VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ V K.Ú.CHRÁST U PLZNĚ			
Obsah: PRŮZKUM OBRATLOVCŮ			Príloha č. D.1.4.
Kraj: Plzeňský	Obecní úřad: Chrást		

Chrást – rokle. Průzkum obratlovců

Datum: 17. 3., 24. 4., 21. 5., 20. 6. 2020

Průzkum byl zaměřen na výskyt ptáků, obojživelníků a plazů, doplňkově byly zaznamenávány pobytové stopy savců.

Výsledky

Zjištěné druhy obojživelníků:

Druh	Český název	Stupeň ochrany/ ohrožení	Poznámka
<i>Bufo bufo</i>	ropucha obecná	§3;VU	1 mrtvý ex. v dolním (1.) rybníce, hojně snůšky v tůni nad 3. rybníkem
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnědý	–;VU	min. 4 snůšky v tůni nad 3. rybníkem
<i>Rana dalmatina</i>	skokan štíhlý	§2;NT	1 snůška v tůňce u vtoku do 1. rybníka

Zjištěné druhy ptáků:

Druh	Český název	Ochrana/ ohrožení	Poznámka
<i>Anas platyrhynchos</i>	kachna divoká		
<i>Circus aeruginosus</i>	moták pochop	§3;VU	přelet (není hnízdní biotop)
<i>Accipiter nisus</i>	krahujec obecný	§2;VU	lov, hnízdění možné
<i>Buteo buteo</i>	káně lesní		okolí
<i>Falco tinnunculus</i>	poštolka obecná		přelet, lov
<i>Phasianus colchicus</i>	bažant obecný		
<i>Columba palumbus</i>	holub hřivnáč		
<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička zahradní		
<i>Apus apus</i>	rorýs obecný	§3;-	lov
<i>Picus viridis</i>	žluna zelená		několik párů
<i>Dendrocopos major</i>	strakapoud velký		
<i>Dendrocopos minor</i>	strakapoud malý		
<i>Alauda arvensis</i>	skřivan polní		
<i>Troglodytes troglodytes</i>	střízlík obecný		
<i>Prunella modularis</i>	pěvuška modrá		
<i>Erithacus rubecula</i>	červenka obecná		
<i>Luscinia megarhynchos</i>	slavík obecný	§3	min. 2 páry
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	rehek zahradní		
<i>Turdus merula</i>	kos černý		
<i>Turdus philomelos</i>	drozd zpěvný		
<i>Hippolais icterina</i>	sedmihlásek hajní		

Druh	Český název	Ochrana/ ohrožení	Poznámka
<i>Sylvia atricapilla</i>	pěnice černohlavá		
<i>Sylvia communis</i>	pěnice hnědokřídla		
<i>Phylloscopus collybita</i>	budníček menší		
<i>Regulus regulus</i>	králíček obecný		
<i>Muscicapa striata</i>	lejsek šedý	§3	min. 1 pár
<i>Poecile palustris</i>	sýkora babka		
<i>Parus major</i>	sýkora koňadra		
<i>Parus caeruleus</i>	sýkora modřinka		
<i>Sitta europaea</i>	brhlík lesní		
<i>Lanius collurio</i>	ťuhýk obecný	§3;NT	min. 1 pár na JV okraji
<i>Corvus corax</i>	krkavec velký	§3	hlas z okolí
<i>Sturnus vulgaris</i>	špaček obecný		
<i>Passer montanus</i>	vrabec polní		
<i>Fringilla coelebs</i>	pěnkava obecná		
<i>Fringilla montifringilla</i>	pěnkava jikavec		hejno u sousední polní cesty
<i>Carduelis chloris</i>	zvonek zelený		
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík obecný		
<i>Carduelis cannabina</i>	konopka obecná		

Zjištěné druhy savců:

Vědecký název	Český název	Stupeň ochrany/ ohrožení	Poznámka
<i>Lepus europaeus</i>	zajíc polní	-;NT	
<i>Capreolus capreolus</i>	srnec obecný		
<i>Sus scrofa</i>	prase divoké		
<i>Martes foinia</i>	kuna skalní		trus

Zvláště chráněné druhy podle vyhl. 395/92 Sb.: §1: kriticky ohrožený druh, §2: silně ohrožený druh, §3: ohrožený druh. Ohrožené druhy podle Červeného seznamu živočichů ČR: CR: druh kriticky ohrožený, EN: druh ohrožený, VU: druh zranitelný, NT: druh téměř ohrožený.

Charakteristika významných druhů

Ropucha obecná (*Bufo bufo*, §3;VU)¹

Spíše suchozemský druh, který do vody vstupuje jen za účelem rozmnožování. Rozmnožuje se v nádržích různých velikostí a charakteru, mimo rozmnožování se zdržuje především v listnatých a smíšených lesích, popř. parcích či zahradách, i daleko od vody. Přezimuje na souši v puklinách skal, sklepích apod. Vyskytuje se od nížin až po hory.

¹ Charakteristika obojživelníků podle Zavřil V., Sádlo J., Vojar J. [eds.] 2011: Biotopy našich obojživelníků a jejich management. Metodika AOPK ČR.

Byl nalezen jeden mrtvý jedinec v dolním rybníce a hojně snůšky v tůnce nad třetím rybníkem. Bohužel do další návštěvy byla tůňka zničená (někdo pročistil nánosy a tím tůň vypustil), pravděpodobně tedy pulci nedokončili vývoj (navazující 3. rybník je vypuštěný, vody zde bylo velmi málo a pro žáby nebyl vhodný a při průzkumu zde žádní pulci nebyli nalezeni).

Skokan hnědý (*Rana temporaria*, VU)

Jde o suchozemský druh žáby, který se zdržuje ve vodě pouze v době páření, a to ještě kratší dobu než ropucha obecná. Zimuje nejraději v potocích a menších říčkách pod kameny a mezi kořeny stromů, případně v dostatečně hlubokých vodách reprodukčních biotopů, jako jsou tůně, různé podhorské a horské vodní nádrže, návesní rybníky, požární nádrže a venkovská koupaliště, v nouzi též ve štolách, studánkách nebo zatopených sklepech. Páření skokanů hnědých probíhá od poloviny či konce března. Malé žabky opouštějí vody hromadně, rozptylují se po krajině a žijí na suchu podobně jako dospělci. Preferují lesy a vlhké louky a jen zřídka žijí např. v lomech uprostřed polí nebo na výsypkách mladších sukcesních stádií. Skokan hnědý obsazuje lesní biotopy, bezlesí se nevyhýbá. Vyžaduje drobné nezahlobené vodoteče od kapilár do šíře cca 5 m, sít drobných rybníčků nebo větších tůní. Během terestrické fáze života v otevřené krajině preferuje mozaiku luk a křovin či solitérních stromů.

Byly nalezeny min. 4 snůšky v tůnce nad třetím rybníkem, vývoj pulců nebyl vzhledem ke zničení tůňky pravděpodobně dokončen.

Skokan štihlý (*Rana dalmatina*, §2;NT)

Jde o suchozemskou žabu, která se zdržuje ve vodě jen krátce v době páření. Do vody vstupuje často již koncem února či počátkem března a setrvává ve vodě přibližně šest týdnů. Část populace zimuje na souši a k vodě na jaře táhne, zbylá část zimuje v nádržích, v nichž se páří. Během zimního oteplení může dojít k páření jedinců zimujících ve vodě v podstatě kdykoli, dosáhne-li voda určité teploty. Rozmnožuje se v podstatě ve všech typech nádrží podobně jako ropucha obecná. Je však více vázán na přítomnost vodní vegetace a v mírně tekoucích vodách klade jen výjimečně. Snůšky jsou umístěny pod hladinou v různé hloubce a bývají připevněny k rostlinným stvolům. Žabky metamorfují někdy již koncem června, ale většinou až v červenci nebo až v srpnu a rozptylují se po krajině.

Byla nalezena 1 snůška v mělké tůnce u vtoku do 1. rybníka (obecního).

Moták pochop (*Circus aeruginosus*, §3;VU)²

Motáci hnízdí především v porostech rákosin, orobince a další mokřadní vegetace na rybnících a bažinách, hnízdo však může být i v obilí. Loví na polích a loukách v okolí, potravou jsou drobní savci a ptáci. Tažný druh.

Byl zaznamenán při přeletěch, v lokalitě se nenachází vhodný hnízdní biotop.

Krahujec obecný (*Accipiter nisus*, §2;VU)

Krahujec osidluje členitou krajinu s lesy, loukami a poli, proniká i do lidských sídel. Hnízdí většinou v mladších jehličnatých porostech. Loví drobné ptáky. Tažný druh.

Byl zaznamenán lov v dotčené lokalitě. Hnízdění zde nebylo potvrzeno, vzhledem k charakteru biotopu je možné.

---

² Charakteristika uvedených druhů ptáku zpracována podle Šťastný a kol. 2006. Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 2001-2003. – Aventinum, Praha, 464 s.

Rorýs obecný (*Apus apus*, §3)

Původním hnízdním prostředím rorýse jsou skály a duté stromy, v současnosti využívá zejména štěrbinu na vysokých budovách. Potravou je hmyz, který chytá v letu. Tažný druh.

Byl zaznamenán při vysokých přeletech a lovu, nemá k lokalitě přímý vztah.

Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*, §3)

Druh osidluje řidší listnaté porosty s křovinami, lesy, parkové porosty i pásy křovin.

V lokalitě se vyskytují minimálně 2 páry, vhodný biotop jsou zejména křovinné lemy a porost pod el. vedením.

Lejsek šedý (*Muscicapa striata*, §3)

Druh obývá aleje a pásy starých stromů podél vodních toků a rozvolněné staré lesy. Hnízdo staví v polodutinách, paždí větví apod.

Na lokalitě byl zaznamenán 1 pár.

Ťuhák obecný (*Lanius collurio*, §3;NT)

Ťuháci hnízdí v otevřené krajině s křovinami, v sadech, vinohradech i lesních pasekách. Potravou je hmyz a další bezobratlí, dále drobní obratlovci i plody. Tažný druh.

Byl zaznamenán výskyt jednoho páru v křovinách na JZ okraji lokality (pod liniemi VN/VVN).

Krkavec velký (*Corvus corax*, §3)

Krkavec žije v lesích i otevřené krajině, hnízdo staví v korunách vysokých stromů. Podstatnou část potravy tvoří mršiny, loví drobné obratlovce i bezobratlé. Stálý druh.

Ozývá se z okolí, bez přímého vztahu k lokalitě.

Souhrn

Na lokalitě a v jejím okolí byly zaznamenány 3 druhy obojživelníků, 39 druhů ptáků a min. 4 druhy savců. Z toho 9 druhů je zvláště chráněných (3 z nich se vyskytují v širším okolí bez přímého vztahu k místu záměru). Zjištěné společenstvo je poměrně bohaté. To je dáno zajímavou nabídkou biotopů – potok s tůňkami, hodnotný porost podél potoka s velkým počtem doupných stromů a křoviny na okraji porostu.

Negativní z hlediska biodiverzity je vysoká rybí obsádka v jediném funkčním rybníku (obecním), který má navíc příkré břehy zcela bez litorálního pásma. Betonový objekt přepadu s vysokými kolmými stěnami je pastí pro živočichy.

Doporučení

- Kácení dřevin mimo hnízdní období ptáků.
- Zemní práce a zásahy do vodních ploch optimálně mimo období rozmnožování a zimování obojživelníků, případně vodní plochy vypustit předem na přelomu léta a podzimu.
- Odstraňování dřevin jen jednotlivě (zejména smrky a tam, kde je to nezbytně nutné). Zachovat doupné stromy. Místy lze dřevinný porost mírně proředit, souvislý charakter by však měl být

víceméně zachován. S ohledem na zjištěné zvláště chráněné druhy ptáků je třeba zachovat rovněž dostatek křovin, zejména v lemu podél pole (!).

- Ponechat mrtvé dřevo na místě (např. hromady větví, vysoké pařezy, kmeny odumřelých stromů ponechat nastojato).
- Na dolním rybníce vytvořit litorální pásmo na min. 25 % břehu.
- Upravit objekt přepadu, aby měli drobní živočichové možnost se z něj dostat.
- Vytvořit na potoce několik tůní a menších vodních ploch s různým stupněm zastínění.
- U všech vodních ploch je nutné, aby většina břehů měla sklon do 45° a alespoň část břehů měla sklon ještě mírnější (do 25° i méně).
- Žádná nebo nízká rybí obsádka v rybnících. U rybníků s vyšší obsádkou je vhodné vytvořit oddělené tůňky na okraji, kam by se voda dostávala průsakem a byl by sem zamezený přístup rybám.